

Nygotikk (middelalderromantikk) 1750 - 1890

Strawberry Hill, England	(Gothic revival, 1750-75)
Windsor Castle, London west	(Nygotikk, 1824-28)
Westminster Palace, London	(English gothic revival, 1836-68)
Oscarhall, Bygdøy	(Nygotikk, 1847-52)
Døveskolen/Ingeniørhøgskolen, Trondheim	(Nygotikk, 1854-55)
Groschgården, Oslo	(Nygotikk, 1897)
Ask gods, Tvedestrand	(Nygotikk, ca. 1865)
Bispegården, Gamlebyen – Oslo	(Nygotikk, ca. 1884)
Brooklyn Bridge, New York	(Gothic, new-functionalist, 1868-83)
Parlamentsbygningen i Pest, Budapest	(Nygotikk, 1884-1902)
Horg kirke, Lundamo Sør-Trøndelag	(Nygotikk, 1893)
Gamlehaugen, Fjøsanger Bergen	(Nygotikk, 1899-1900)
"Kristens skolen i Oslo"	(Nygotikk)
Woolworth Building, New York	(Gothic, neo-gothic, 1910-13))

Nygotikk/gothic revival (middelalderromantikk) 1750 - 1890:

Ny interesse for middelalderelsk f. eks. parlamentsbygningen i London (1837-42).

Fornytt interesse for gotisk arkitektur som hovedsakelig fant sted i England og USA fra midten av 1700-tallet til midten av 1800-tallet. I England ble gotiske former tatt i bruk på en spøkefull og nesten ironisk måte, som f. eks. i Horace Walpoles villa Strawberry Hill, nær Twickenham, Middlesex. Fra tidlig på 1800-tallet begynte den gotiske stilen å bli tatt mer alvorlig, og ble til slutt brukt ikke bare i kirker, men også i alle slags offentlige og private bygninger. I Norge Oscarshall på Bygdøy (1848-52) nygotikkens hovedverk. Retningen satte også sitt preg på norske kirkebygninger og kirkerestaureringsarbeider, bl. a. Nidarosdomen. Pauluskirken Grynerløkka 1892.

Romantikken går tilbake til middelalderens formspråk og nygotikken er det fremste bidrag.

Rådhuset i Wien.

Wiltanno: (Grønland kirke i Oslo, Brannstasjonen i Oslo - nyromansk), Folkeskolen i Oslo Karl Johans gt. 37, Uranienborg kirke Oslo

Nygotisk hovedverk: Westminster Palace 1836

Nygotiske kirker:

- Gjøvik kirke, 1882
- Grimstad kirke, 1881
- Os kirke, 1870
- Gjerstad kirke, 1874
- Haus kirke, 1874
- Strandebarm kirke, 1874
- Uggdal kirke, 1876

Hannoverstilen:

- * Krenerte tårn. Groschgården med tårn, Oslo 1897
- * Tverrstilt hjørnekarnapp som levde inn i nyrenessansen
- * Sandsteinsbånd i tegelsteinsarkitekturen
- * Trappegavler

Eks. fra Hannoverskolen:

- Kjøttbasaren i Bergen, 1874. Langfasade med risalitt og trappegavl.
- Grosch-gården Oslo, 1897. Med tårn, en gotikk som gikk over i nyrenessansen.
- Trondheim Sparebank, 1879-82. Med franskpregede tårn.

Windsor Castle (1824 - 1828, nygotikk) 24 km vest for London

I nesten 900 år har Windsor Castle vært de engelske monarkers viktigste sommersted. Arkitekt Sir Jeffry Wyattilles rekonstruerte slottet for kong Georg IV i 1820-årene til en middelaldersk kongeborg i gotisk stil.

Oscarhall (1847-52, nygotikk)

Bygdøy

Kong Oscar I ga den danske arkitekten Johan H. Nebelong i oppdrag å tegne dette lille lystslottet på Bygdøy. Ligger som et eventyrslott i landskapet. Middelalderromantikk. Lite symmetri. Flatt tak = sydlandsk trekk.

**Døveskolen/Ingeniørhøgskolen (1854-55, nygotikk)
Bispegaten 9B, Trondheim**

Plan for bygningen utarbeid av kaptein Roosen. Gotisk stil med romanske trekk fra middelalderen. Ellers er bygningen tradisjonell med fremheving av midtpartiet med vertikale linjer og sidepartiene med horisontale linjer. Vinduspartiene hviler på sokkel og gurtgesims. Vinduene har gotiske, spissbuede omramminger. Likeså er gavlene av den gotiske trappetypen.

**Groschgården (1897, nygotikk. Av B. Steckmest)
Oslo**

**Bispegården, Gamlebyen – Oslo
(Nygotikk, ca. 1884)**

Ask gods (ca. 1865, nygotikk)
Nes Jernverk ved Tvedestrand

En gotisk middelalderborg med tårn og tilbygg og terasser. Anlegget ligger som en romantisk borg med trekk fra kontinentale middelalderpalasser slik tidens stil, historismen, foreskrev. Kongens lystslott Oscarshall var nærmeste forbilde. Her er også det såkalte tårnhus, her i 2 etasjer med et tilføydd slankere trappetårn og den karakteristiske avsluttende krennelling (takket murkrone) og småspir.

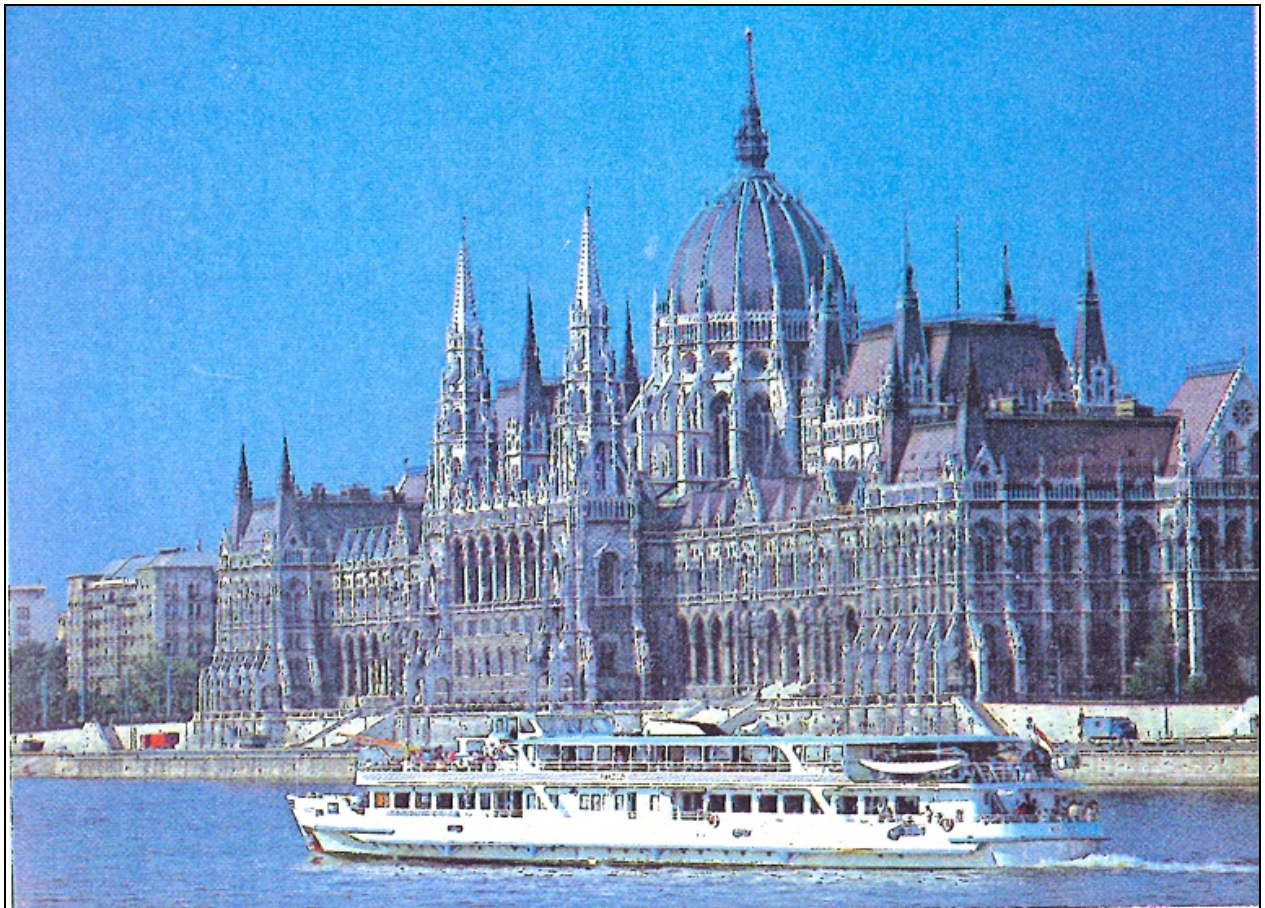

Parlamentsbygningen i Pest (1884 - 1902, nygotikk)
På østsiden av Donau i Budapest, Ungarn

Buda og Pest var opprinnelig to forskjellige byer på sin side av Donau. I 1872 ble de formelt slått sammen til en by, som like til kommunistenes maktovertakelse etter annen verdenskrig hadde ry for parisisk eleganse og sjarm.

I hundrer av år var Ungarn en del av det habsburgernes rike. Først i 1867 fikk det gamle ungarske kongedømmet sin selvstendighet tilbake. Men landet hadde fortsatt felles overhode med Østerrike, i keiser Franz Josef. Den nye ungarske staten hadde eget parlament, og i 1880 ble tillatelse gitt til å bygge en ny. Det nye ble ferdig i 1896 til 1000-årsjubileet for madjarenes erobring av Ungarn. Helt ferif var bygget først i 1902.

Den storslåtte bygningen som ligger ved bredden av Donau, er at av verdens fineste byggverk i nygotisk stil. Bygningen med de mange tindene og tårnene kronet av en kolossal kuppel som er flankert av to gotiske tårn. Kuppelen er nøyaktig 96 m høy, en tilsiktet hentydning til medjarenes erobring i år 896. Utvendig er bygningen smykket med statuer av ungarske herskere, transsylvanske fyrster og berømte krigere fra fordums tid, og over vinduene finner vi kongenes og fyrstenes våpenskjold.

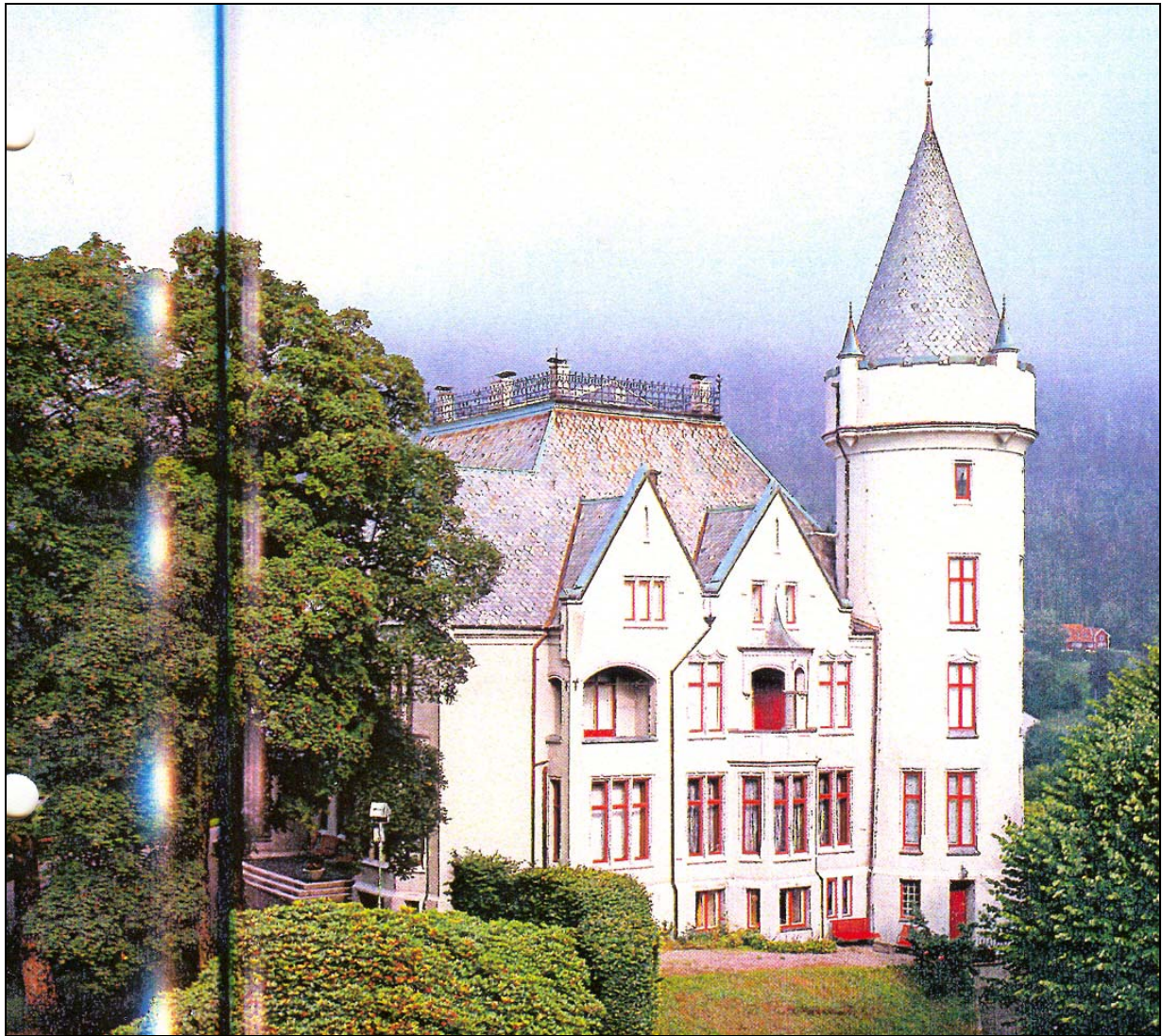
Horg kirke (1893, nygotikk)
Rett sør for Lundamo, Sør- Trønelag

Horg kirke ligger ved Ev &, rett sør for Lundamo. Den er bygd i 1893 i nygotisk stil, på samme sted som det fra 1670 stod ei Y-kirke. Kirke har ei altertavle fra 1662.

Gamlehaugen (1899-1900, nygotikk)
Fjøsanger, Bergen

Tegnet av arkitekt Zetlitz Monrad Kielland (1866-1926). Engelsk gotikk med spisse gavler og utstikkende karnapper. Gamlehaugen ligger i landskapet som en borg fra det skotske landskapet. Assymetri fra jugendstilen. Den flate buen fra middelalderen (romansk). Gavlene på rekke og rad minner oss om Bryggen i Bergen.

"Kristenskolen i Oslo" (nygotikk)
Oslo

Tegelstensbygg

